2-c-12

L4
C14
T

Niet vermeld [illegible]

Copyen van drie Missiven,

Een door den Marquis de Montuval, Vice-Roy vande Bay, **gheschreven ende ghesonden aen sijn** Excell: Grave Mauritius van Nassau, **tot Fernambock.**

MITSGADERS:

Noch een vanden Colonel Hinderson ende Capiteyn Day, aen sijn Excell: voorsz. Inhoudende in wat maniere den voorsz. Vice-Roy sich verclaert den Koninck van PORTEGAEL aen te nemen, Ende hoe hy de Spanjaerden ende Italianen daer op gedisarmeert heeft.

Noch een Missive gheschreven van Fernambock/ dat van daer gheordineert ende vertrocken waren Gecommitteerden aen den voorsz. Marquis/ om met den selven te handelen.

T' AMSTERDAM

Gedruckt voor Ian van Hilten woonende inde Beurs-

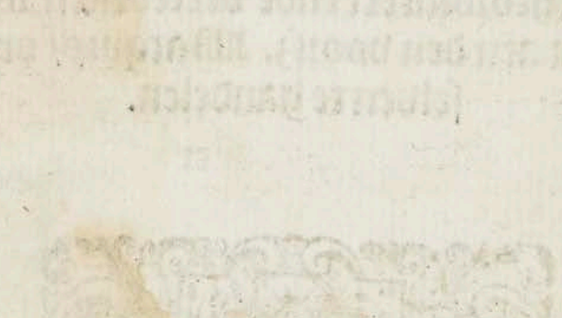

Missive van den Marquis de Montuval Vice-Roy van de Bay, geschreven aen sijn Excell: Mauritius van Nassau.

GEnadige HEER,

Alhier is een Caraveel van Lisbona gekomen/met advijs / dat in 't Koninckrijck van Portugael voor waerachtigh Koninck ende Heer van 't Rijck gesworen ende bekent wordt den Koninck Don Ian de IV. gewesene Heer van Berganse/ Neve vande Doorluchtige Vrouwe Donachatarina, die de Dochter is vande Infante Don Louys, dien het Rijck van rechts-weghen toebehoorde / door de doodt van den Koninck Hendrick, den Cardinael sijn Oom / en[illegible] Godt sich gedient om aen sijn Majesteyt het besit van d[illegible] Rijck te restitueren vande elende die des selfs Onderdanen leden door de onrechtveerdigheydt ende tyrannije / waer mede sy by eenighe Dienaers ghegouverneert wierden; ende soo Godt de Heere [illegible] inne remedieren wilde om te betoonen dat sijne Goddelijcke [illegible] dit stuck werckte/heeft uyt de ghevanghenisse selfs de macht [illegible] voortkomen/ ende heeft in dier maniere de uytgangē van dit w[illegible] gedisponeert / dat in 't geheele Rijck geen differentie noch ee[illegible]ghe contradictie geweest en zijn/ ende soo in het selve Rijc[illegible]essen met Castiliaenen beset waren/hebbē sy deselve sonder ghewelt ende sonder slag van een Degen uyt te staen/overgegeven. Wt dese [illegible]ete handel ende meer andere ghewichtige ghetuyghenisse die verhaelt werden / is wel te presumeren dat dit voornemen door Godt is beleyt geweest/die niewers geen resistentie en vint/soo dat wy reden hebben om te vertrouwen dat hy met sijn gunst sal continueren/ ende sijne Majesteyt in sijn gebiedt geluckelijck sal conserveren/oock in sijn naerkomelinghe/ ende dat hy dit Rijck in sijne vryheydt sal behouden met de oude vrede die het altijt met Europa gehad heeft; ende daerom hadde sijne Majesteyt algereet Ambassadeurs afgevaerdight / principael naer Hollandt / Vranckrijck ende Catalonien. Ick hebbe goet ghevonden V E. Excell: hier van advertentie te doen/ende deselve voor oogen te stellen/dat onder alle redenen ende oorsaecke van belangen die ick in dese gelegentheyt considerere/ick perticulierlijck hope ge[illegible]at hebbe/ dat dit Koninckr[illegible] ende de Doorluchtighe St[illegible] Hollandt die vrede ende eenigheyt sullen hebben/ waer mede sy de[illegible] alt[illegible] bejeghent heb-

 ben/

benoor[illegible]esponderende reciproquelijck door weldaden/ ende door soo een pr[illegible]fijtelicke Commercie als wy al te samen noch in gedencken hebbe[illegible]/by wien de voorige geluckige tijden gesien zijn/waerin ick dobbele Intrest sal hebben/konnende beter correspondentie aen V E. Excellentie laten toekomen/ tot vergheldinge van obligatie die V Excellent. mijn gegeven heeft/ende hem bewijsen hoe inder daet mijn voornemen strect om hem in voorvallende gelegenthedē dienst te doen/ daer toe ick soecken sal occasie te vinden / ende soo uyt dese tegenwoordige staet V Excell: eenige saken voren komt waer mede hem gelieft mijn te belasten in alles wat plaets can grijpen/ sal V Excell: in dispositie gereet tot sijnen dienst vinden : gelijck oock schuldigh ben te doen. Godt beware V Excellentie veel jaren.

Wt de Bay den 2 Meert.

ICk sende Jan Lopes met dese tijdinghe / die het Hooft op dese Ba[illegible]rque is/V Excell : gelieve hem voort weder af te veerdigen/ op dat [illegible] mijn bescheyt van V Excell : brenge : want ick nu meer[illegible]redenen hebbe om daer na te verlangen. Was ondertekent

I. Marquis de Mantuval.

Een ander Missive uyt de Bay.

Wel Hoogh-geboren Grave,

Den 16 Februario is alhier ghearriveert een Caravele van Portegael/ met tijdinge ende brieven aenden Vice-Roy van Ducq de Berganse/als nieuwen Koningh van Portugael/ met ordre dat dit Landt de Kroon van Portegael toekomt / dieselve haren Eedt aen deselve conde doen/ende den Koninck van Castilien niet erkennen/ het welck naer vier uren is geschiet/ende met een groote blijschap alle troupen inde waepenen heeft doen komen/ ende met luyder stem roepende Vive Ducq de Bergance, Koninck van Portugael, ende hebben haren eedt gedaen inde Jesuyte Kerck/alle Portugesen/uytghesondert de Castilianen ende Napolitanen hebben gheen Eedt willen doen / ende haer gheweer nedergheleyt die geen dienst meer begeerden te doen/ bevinde[illegible] hun 8 a 900 / 't welck tot noch toe continueert/ende is on[illegible] haer ende de Portugesen grooter vy-

antschap

antschap meer als tusschen ons ende haer geweest is. Daer zijn twee Ambassadeurs naer Hollant om Pays te maken/ en twee na Vranckrijck/ alsmede na Engelandt ende naer Romen/ mede brengende veel gelts naer Nederlandt om Schepen/ geweer ende amunitie van Oorloghe in te koopen. Den Koningh van Portugael heeft belast aen alle schepen ende Caravelen die hy gesonden heeft met brieven in alle landen/ ende waer sy eenige Schepen van Hollandt/ Engelandt ende Vranckrijck rescontreren/ sullen de brieven in haer handen leveren/ ende so verre eenige schepē van Spagnien ofte vanden Turck rescontreerde/ hebben ordre om deselve over boort te smijten. Op den 27 Februarij heeft den Marquis sijn Soon Mareschal naer Portegael gesonden aenden Coninck; Aen onse gevangenen wort veel vrientschap betoont [illegible] tegenwoordigh seggense dat wy vrienden zijn / ende wetenen [illegible] geen Oorloge meer / sal met de eerste brieven uyt Portegael oft uyt Hollant vernomen werden van een generale Vrede/ waer naer hier alle personen verlanghen. Den Marquis heeft alle sijne troupen uyt ons quartier ontboden / ende is mede seer verwondert dat [illegible] Schip oft advijs Berck soo langhe wegh blijft. Hier mede eyndi[illegible] Welgeboren Grave/ bevele u Excellentie in de protexie des [illegible] hooghsten/ Onderstont/ ende wy blyven sijn Excellenties Onderdanige Dienaren/ ende was onderschreven

Ian Hinderson ende Day.

Actum uyt de Bay de todos os Sanctos, 1 Meert 1641.

Copye

Copye [illegible]an een Missive uyt Fernanbocq den 31 Meert.

MYN HEERE,

Des vyants pertyen / ende onder pretext van deselve ooc veel Landtzaten/mitsgaders onse soldaten/insonderheyt Franschen van haer compagnien wegh-gelopen / hebben dit jaer alle straten ende wegen gantsch onvry ghemaeckt / door roven ende branden/in het Suycker-riet groote schade gedaen/niet teghenstaende oock onse pertijen dagelijcks zijn uyt geweest/ ende alle Molens [illegible] soldaten beset waren / nochtans worden dit Jaer meer S[illegible]hemaeckt als voorleden jaer. V E. heeft voor desen ver[illegible] dat den Oversten Luytenant Henricksom ende Major Day als Ostagiers naer de Bahia gesonden zijn/ van de[illegible]liteyt zijn ons twee andere personen toegesonden [illegible] den Major zijnde een Spagniaert/hier gestorven is/ [illegible]ert zijn hier gedeputeert (om naer de Bay te gaen tracteeren) m[illegible] Heer Codden/ den Colonel Kom/ ende Numeno Holfeldt Pol[illegible]dt/tot Secretaris Sr. Taper/ende tot Predicant De Plante. De materie van handelinghe is over het quartier dat by den vyant is gebroken/ ende het branden; ende ondertusschen heeft den Vice-Roy uyt de Bahia een Berck herwaerts gesonden met een brief aen sijn Excellentie hier vooren gespecificeert; oversulcks wy ons versekert houden van een handelinge in Hollandt / edoch is evenwel by Sijn Excellentie ende Raden goet gevonden in dese quartieren van een interim ende stilstant van wapenen te spreken/ende zijn de voorsz. Gedeputeerden met een redelicke suite over 14 daegen vertrocken int Schip de Ster met een goede partye soldaten/ in voeghen dat wy ons sullen reguleren naer 't gene in 't Patria besloten wert. Vale.

Nieu-Mauritius Stadt neemt seer toe / ende wert met ernst aen de brugge over de Riviere gearbeyt. De Portugesen verheughen hun seer over dese [illegible]inge.

Een

Een ander Missive uyt Fernanbock van den 7 April.

VAn hier zijn tot Ostagiers over twee a drie Maenden naer de Bahia gesonden den Oversten Luytenant Hinderson/ende Major Day/ ende daerentegens twee andere/tot den welcken den Vice-Roy vande Bahia gelegenthent heeft gesocht / alhier gekomen / ende heeftmen hier ter plaetse gereet ghemaeckt ende alles gediligeert om naer de Bahia te gaen eenige Gedeputeerde om te tracteren van 't Quartier / ende dat aen beyde zijde het branden van 't Suycker-Riedt mocht ophouden. Ondertusschē heeftmen inde Bahia op't advijs 't gene in Portugael voorgevallen was alle Spaensche Officieren obedesarmeert/'t welck ons goede hope geeft om uyt 't Vaderlandt [illegible] te verwachten. De voorsz. Ostagiers werden met den eersten alhier verwacht. Den Admirael Jol (alias) Houtebeen maeckt sich ghereet om met 16 Schepen op een Exploict te gaen [illegible] ghene sijn voornemen.

Over ses weecken sullen eenige Schepen met goede ladinge van hier naer 't Vaderlant vertrecken; ende men verwacht [illegible] pont Gouts vande Cust van Guinea.

De schoone stadt Mauritius wert hier seer vergroot. De brugge van Antoni Vaez is aengenomen op te maken in 2 Jaer voor 240000 guldens. 't Schip Leeuwin van Guinea met 211 Slaven/ is alhier gekomen/ ende zijn verkocht voor 95900 guldens.

Hier liggen in ladinge dese naervolghende Schepen / de Harinck/Crabbe/ Swarten Arent/voor Amsterdam. Coolen en Regenboogh voor Zeelandt. Jan Baptista voor 't Noorder-Quartier. Zee-Ridder voor Groeningen.

Den Politiken Raedt Blas op presumtie van verraderie ende correspondentie met den vyandt/gevangen geset hebbende/is gepardonneert. Door Placcaten is verboden het slachten van Calveren/oock van Beestiael in Rio Grande.

Sijn Excell: ende Hooghe Raedt versoecken een Druckerye alhier mochte opgerecht werden.

In alle saecken hier te lande staet alles wel.

FINIS.

FINIS.

BIBLIOTECA
4
MAI
38
208

BIBLIOTECA